

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: **Užívání časů minulých na území Mexika (srovnávací studie)**
Autorka práce: **Dominika Pivková**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Domika Pivková volí pro svou bakalářskou práci velmi zajímavé téma, k němuž přistupuje s explicitně formulovanou hypotézou ohledně aspektuálního a temporální užití *indefinida* a předpřítomného času (viz str. 8), kterou se rozhodla ověřit na základě jazykového vzorku získaného z korpusů *Corpes XXI* a *Aranemum Hispanicum Maius*. Autorce se daří zorientovat se v problematice používání těchto časů a píše strukturovaně, výklad koncipuje přehledně. Z textu, z vnitrotextového odkazování a z odůvodňování zmíněných informací je patrné, že autorka má celkovou strukturu a koncepci práce pevně pod kontrolou.

Po úvodních informacích ohledně slovesného času a jeho korespondenci s časovou osou – s důrazem na časy minulé, se autorka pouští do terminologického exkurzu, který je velmi přehledný a návodný. V této kapitole odkazuje autorka i na různé české i zahraniční hispanisty (str. 17-18), v závěrečné bibliografii však uvedeny nejsou.

Podobně zdařilé jsou i stručná kapitola o problematice překladu názvů slovesných časů (2.2), v níž se autorka opírá o výklad Jiřího Černého, a oddíl věnovaný popisu minulých časů. Text je (nejen zde) soustředěný na dané téma, oceňuji, že autorka se dokázala oprostít od množství informací, leckdy marginálních, které nabízejí různá pojednání s touto tematikou, a vytvořit velmi kompaktní celek. Ve výkladu o minulých časech v mexické španělštině pak vychází autorka ze studie Quesady Pacheca a Martína Butraguefi; oceňuji, že se autorka s nesnadnou předlohou zhostila se ctí - snad jen tvrzení, že jde o „jednoho z nejvýznamnějších lingvistů tohoto století“ (str. 34), je poněkud nadnesené.

Již jsem zmínila, že struktura předkládané bakalářské práce tvoří logický celek, proto není úplně jasné včlenění výkladu o historickém vývoji španělského jazyka (kap. 5). Rozumím tomu, že autorka chtěla ukázat, jakým způsobem divergovala mexická varianta kastilštiny, nicméně letmá zmínka o vývoji slovesných časů je zařazena až do shrnutí na konci oddílu. Předchozí kapitoly představují vnější historii jazyka, přičemž omezený prostor a komplexnost tématu nutí autorku ke generalizacím a zkratkám, které obecně – nejen zde – mohou vést k nepřesným formulacím: o některých tvrzeních by bylo možné polemizovat (první doklady, sloveso *aver*).

S kvalitou teoretické části si nezadá kvalita části praktické, v níž si autorka volí dva korpusy z důvodu jejich odlišných aspektů: autorka správně poznamenává, že *Araneum* obsahuje texty, které se blíží spíše mluvenému jazyku, a proto předpokládá, že se toto promítne i do výsledků hledání (str. 45 – 46).

Autorka zevrubně popisuje metodu vyhledávání a svou volbu náležitě zdůvodňuje, tudíž její hypotézy jsou naprosto čitelné a opodstatněné (viz str. 48). Postup analýzy začíná v *Corpesu*

XXI vstupním zadáním adverbii *nunca, jamás a todavía*, která jsou „kompatibilní s oběma slovesnými časy“; autorka pak pozoruje výskyt časů s těmito adverbii. Výsledky jsou shrnuty do přehledných grafů, které jsou stručně, leč výstižně okomentovány. Vynikající je i shrnutí vyhledávání v daném korpusu (pro *Corpes XXI* na str. 55, pro *Araneum* na str. 66), příjemce textu se nemusí vracet a dopočítávat shrnutí.

Analýza v korpusu *Araneum* je vedena dvojím způsobem: jednak na základě adverbii, tentokrát *hoy, ayer, esta mañana*, tedy jako v *Corpesu XXI*, jednak autorka přistupuje k vyhledávání jiného typu – zjišťuje frekvence používání časů. Škoda, že se soustředí jen na před přítomný čas; takto si nejsem jistá, zda tato dílčí analýza ukázala autorce to, co chtěla zjistit.

Kvalita práce je podpořena i jazykovou i formální stránkou. Je evidentní snaha o udržení jazykového a stylistického standardu, který „narušují“ lapsy spíše výjimečné, např. hovorový výraz *těchto pár příkladů*, výraz *hispánsky hovořící země* místo *španělsky hovořící země*, obraty (*uvedeme si, objasníme si*). Grafická úprava je příjemná, pouze upozorňuji na, nejednotnost v ukončování tečkou u příkladových vět a zkrácených referencí; na str. 27 vypadlo zarovnění do bloku a na str. vytvořil automatický korektor tvar *hubila* (místo tvaru slovesa *haber*).

Mohu konstatovat, že zvoleného tématu se autorka zhostila poctivě, pečlivě jej zpracovala a ukázala, že umí pracovat s hypotézami a analyzovat jazykový vzorek. K práci nemám větších připomínek, pouze pro účely obhajoby směřuji autorce dva dotazy:

1. Na str. 59 konstatuje „překvapivé zjištění“. Jak by jej vysvětlila?
2. Na konci práce je formulován závěr v tom smyslu, že nebylo možno učinit relevantní a jednostranný závěr (str. 70). Autorka přitom chtěla zjistit, jak je to s hypotézou o temporálnosti a aspektovosti španělské a mexické španělštiny respektive. Kdyby měla případně rozšířit tuto studii a ověřit citovanou teorii, jakým způsobem by k analýze přistoupila?

Závěr: Předkládaná diplomová práce představuje vnitřně velice kompaktní útvar, v němž autorka prokazuje schopnost metodického postupu a zpracování zkoumaného vzorku. Stanovené cíle své práce Dominika Pivková splnila. Závěry interpretované na základě analýzy vzorku jsou zformulované věcně a přesvědčivě. S uvážením výše uvedeného **doporučuji tuto práci k obhajobě** a hodnotím ji předběžně známkou **výborně** s tím, že výsledné hodnocení bude stanoveno na základě vedení obhajoby.

V Českých Budějovicích, 3. června 2019.

.....
doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.